

Monitor transities

Jeugdhulp WMO Participatiewet

Inhoud

Inleiding	3
Wmo	4
Jeugdhulp	6
Participatiewet	8
Financiën	10
Bijlage	12

Inleiding

Door de Corona crisis hebben we de monitor over het eerste half jaar van 2020 niet kunnen bespreken in de werkbijeenkomst die gepland stond op 20 oktober. De monitor over het eerste half jaar staat daarom nu als ingekomen stuk op de agenda van de commissie Zorg en Welzijn van 24 november. Er is een toezegging gedaan aan leden van de gemeenteraad om begin 2021 digitale workshops te organiseren. De voorliggende monitor Sociaal Domein gaat over het derde kwartaal van 2020.

Light versie derde kwartaal

Om praktische redenen hebben we ervoor gekozen om deze monitor te beperken tot een update van de vorige monitor. De voorliggende en vorige monitor verschijnen snel op elkaar, zodat er op dit moment niet echt nieuwe (beleids) ontwikkelingen te melden zijn of meer betrouwbare analyses.

De monitor over heel 2020 is weer een volwaardige monitor en we gaan er op dit moment vanuit dat deze dan ook op een volwaardige manier met de raad kan worden besproken. Op dat moment verwachten wij ook de eerste resultaten van het datagedreven werken te kunnen laten zien.

Conclusies

Op basis van het derde kwartaal kunnen we samengevat de volgende conclusies trekken:

- Wmo HbH: het aantal voorzieningen neemt toe door met name de invoering van het abonnementstarief. Dit is een landelijke trend.
- Wmo begeleiding: het aantal voorzieningen stijgt licht, voornamelijk veroorzaakt door een stijging in interventieniveau 5.
- Jeugd: het aantal indicaties beweegt zich binnen de bandbreedte van de afgelopen kwartalen: tussen de circa 850 en 970 indicaties.
- Participatiewet: het aantal bijstandsgerechtigden is ondanks de coronacrisis vrijwel gelijk gebleven.
- Financiën: de ontwikkeling van de uitgaven verloopt iets gunstiger dan ingeschat bij de najaarsnota. In combinatie met enkele niet begrote ontvangsten uit voorgaande jaren leidt dit tot een verwacht voordeel van € 360.000 op jaarbasis.

Vervolg

Het vervolg van deze monitor gaat in op de aantallenontwikkeling binnen de drie beleidsterreinen Wmo, Jeugd en Participatiewet in het derde kwartaal, gevolgd door een actueel beeld van de financiële stand van zaken.

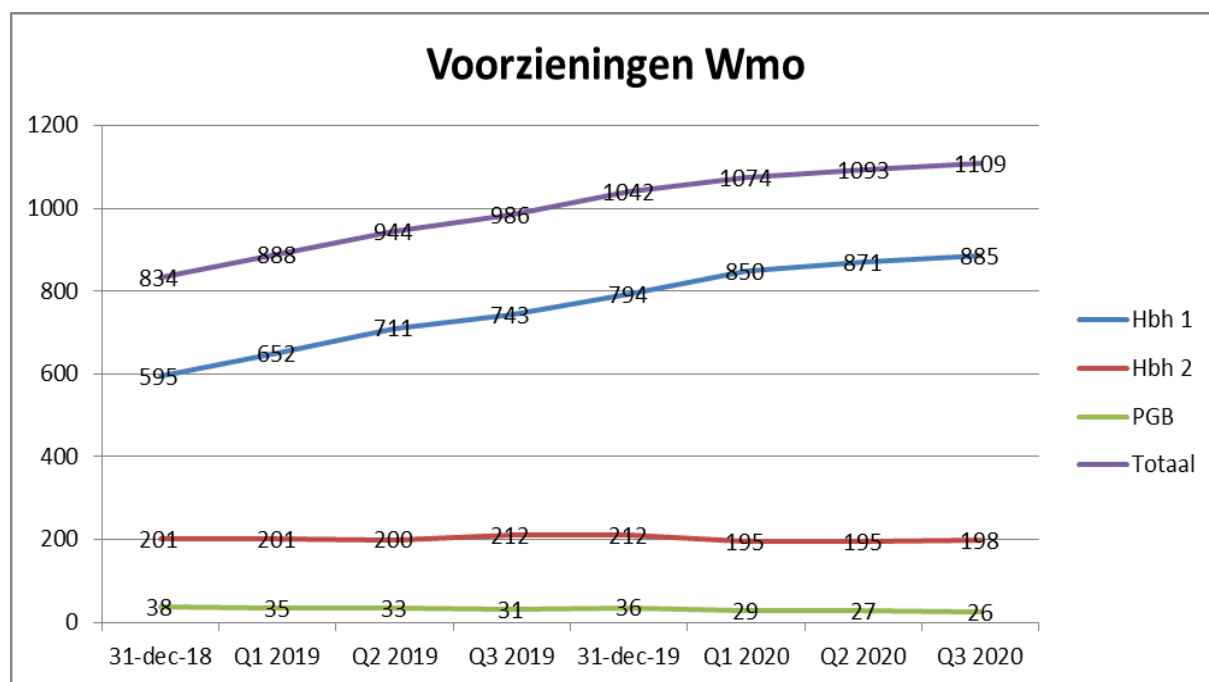
In de bijlage tot slot is ter illustratie de totale uitgave jeugdhulp per interventieniveau opgenomen.

Aantallen

In onderstaande tabellen en grafieken staat het verloop van het aantal geïndiceerde (beschikte) voorzieningen opgenomen. Er is nog niet 1-op-1 een relatie te leggen met de geprognosticeerde uitgaven, omdat in de praktijk niet alle indicaties direct leiden tot zorg(kosten) en niet alle indicaties worden verzilverd. Bij het opstellen van de jaarrekening kan normaliter een inschatting worden gemaakt van het verzilveringspercentage. In 2020 zal dat door corona veel lastiger zijn.

Wmo HH

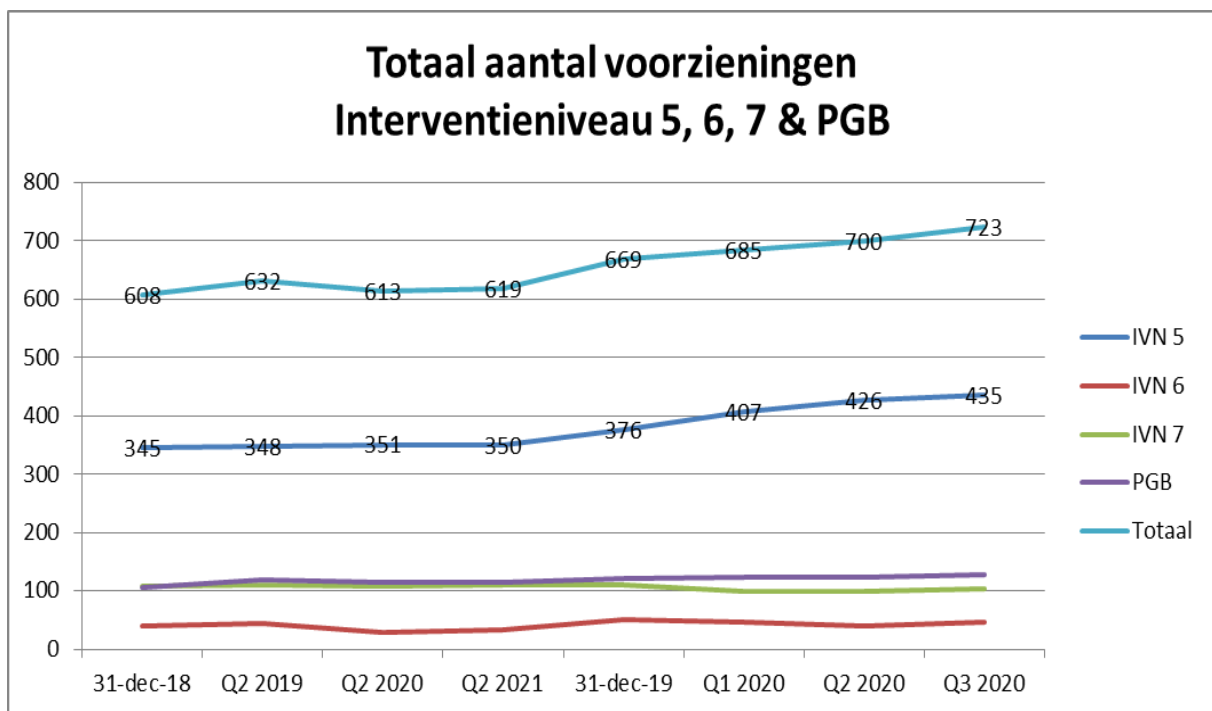
Geïndiceerde voorzieningen Wmo Hbh	31-dec-18	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	31-dec-19	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020
Hbh 1	595	652	711	743	794	850	871	885
Hbh 2	201	201	200	212	212	195	195	198
PGB Hbh1	28	25	24	24	28	22	20	20
PGB Hbh2	10	10	9	7	8	7	7	6
Totaal	834	888	944	986	1042	1074	1093	1109

In de afgelopen jaren zien we vooral een toename in zowel uitgaven als indicaties op het gebied van huishoudelijke Hulp (HH). De voornaamste verklaring hiervoor is de invoering van het abonnementstarief voor de HH. Hierdoor moeten inwoners die de indicatie HH krijgen slechts € 19,- per maand betalen, ongeacht het inkomen.

Wmo Begeleiding

Geïndiceerde voorzieningen Wmo Begeleiding	31-dec-18	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2021	31-dec-19	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020
IVN 4	9	10	10	10	9	8	9	8
IVN 5	345	348	351	350	376	407	426	435
IVN 6	40	43	28	32	50	46	40	46
IVN 7	107	109	107	111	109	100	100	103
IVN 8	1	2	1	1	1	0		
Landelijke producten		1	1	1	1		1	3
Individuele contracten					1	1	1	1
PGB	106	119	115	114	122	123	123	127
Totaal	608	632	613	619	669	685	700	723

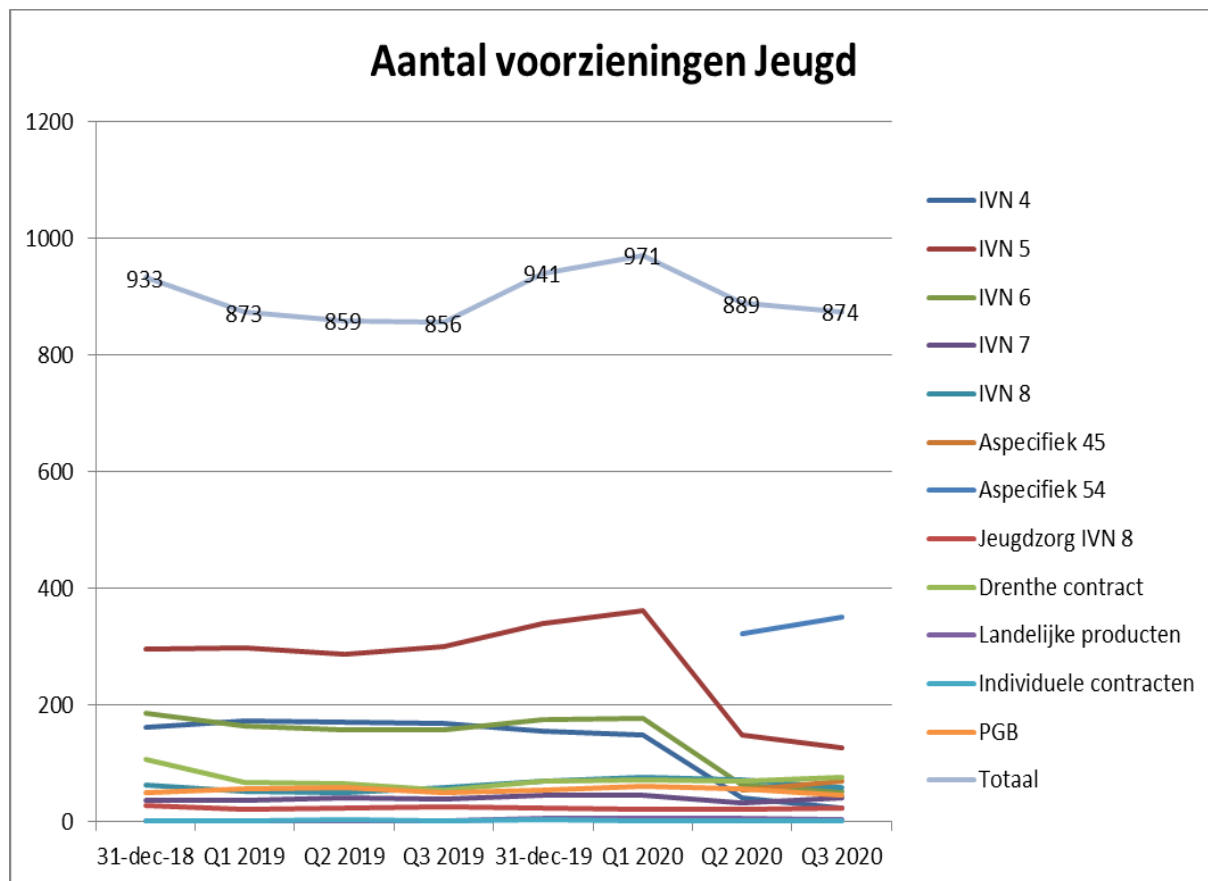

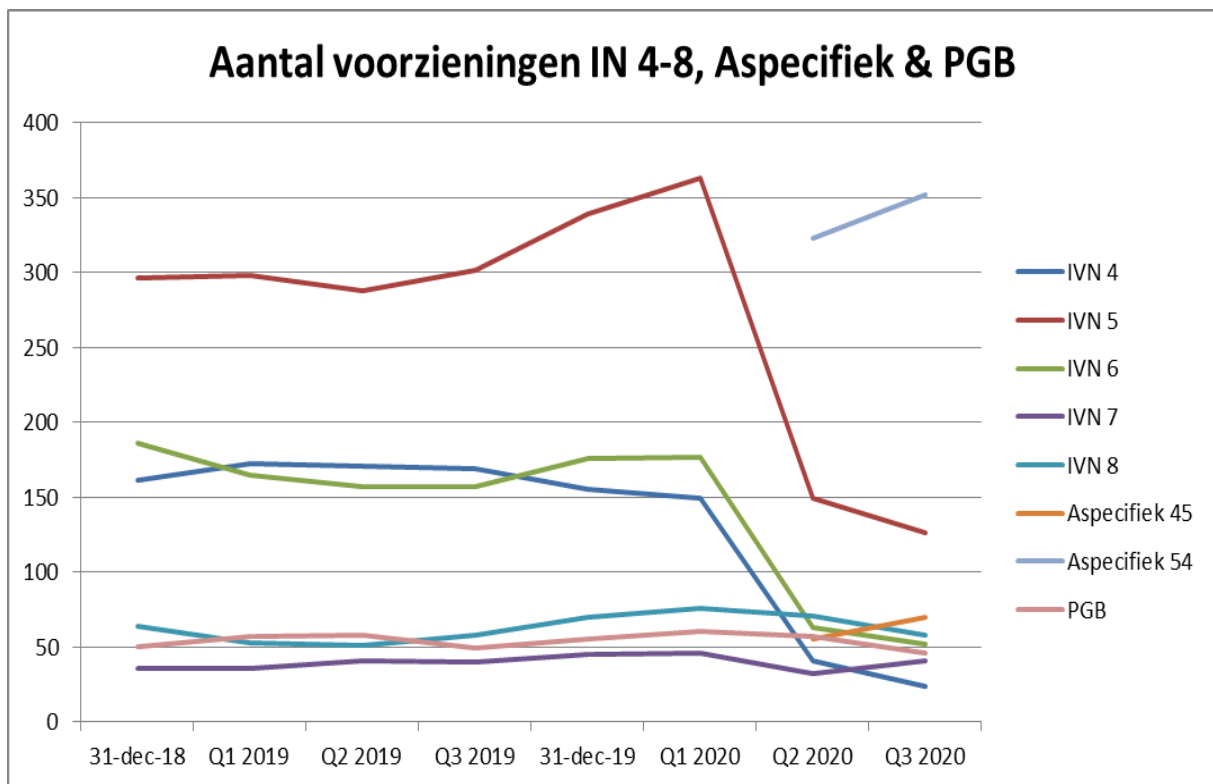
In de bovenstaande tabel wordt een structurele lichte stijging van het aantal indicaties begeleiding waargenomen. De meeste interventieniveaus zijn stabiel. Echter bij interventieniveau 5 is een stijging waarneembaar. De stijging in interventieniveau 5 houdt mogelijk verband met een van de nieuwe randvoorwaarde voor indicering bij de nieuwe aanbesteding: 'Interventieniveau 6 kan alleen worden ingezet als er een diffuus beeld aanwezig is, na zes maanden is het diffuus beeld verhelderd en ligt er een concreet ondersteuningsplan'. Hierdoor vindt instroom vaker in niveau 5 plaats.

Bij de jaarstukken verwachten we daar meer informatie over te kunnen verschaffen.

Jeugd

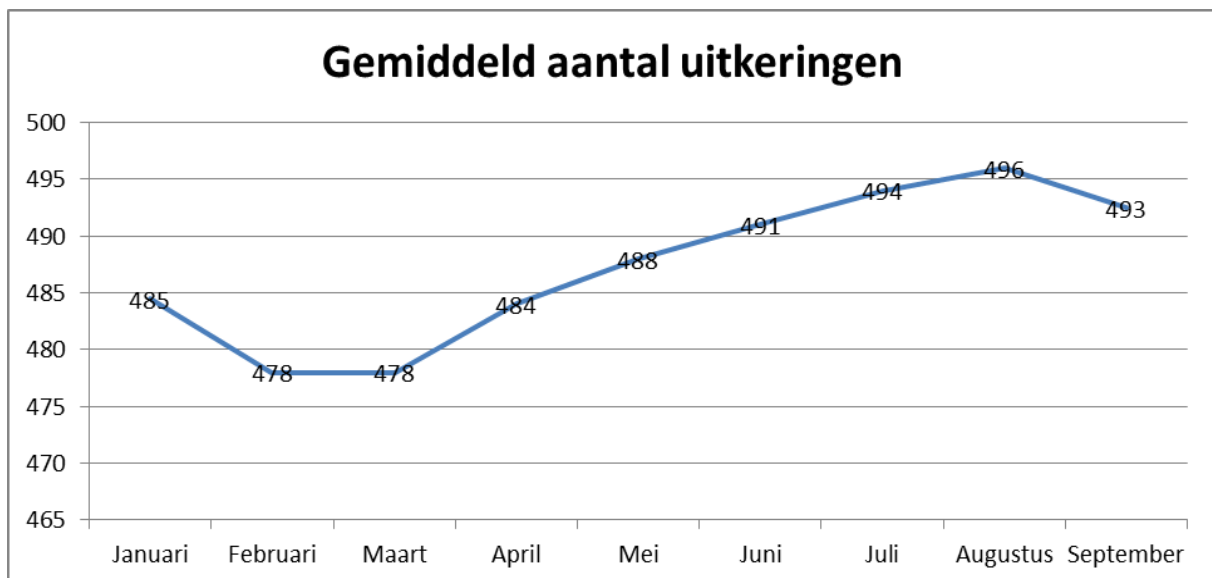
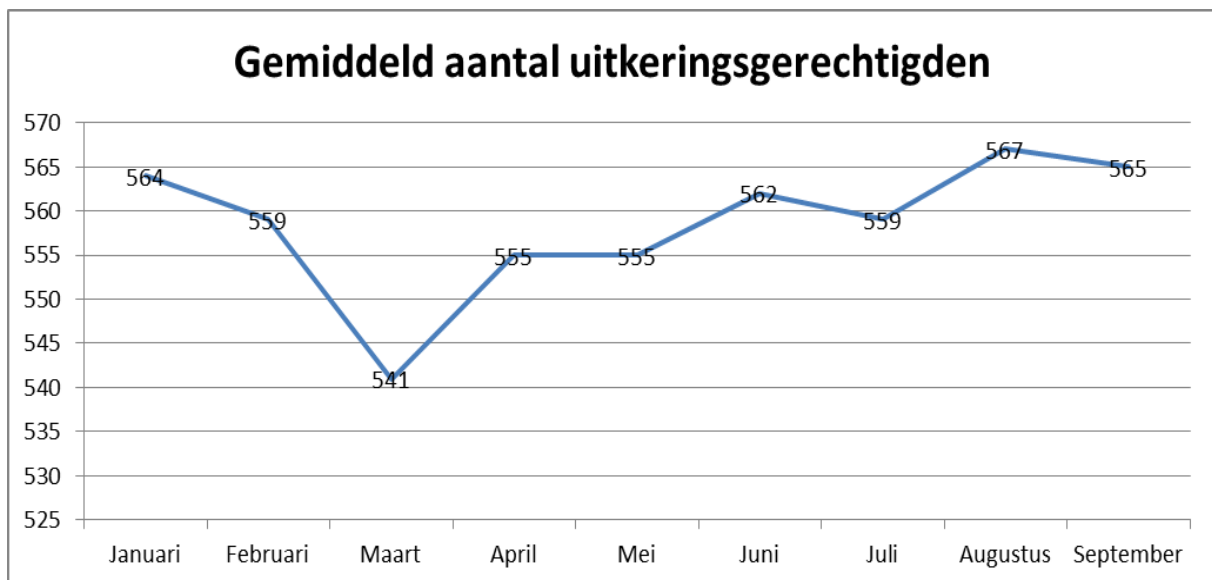
Aantal voorzieningen Jeugd	31-dec-18	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	31-dec-19	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020
IVN 4	161	172	171	169	155	149	41	24
IVN 5	296	298	288	301	339	363	149	126
IVN 6	186	165	157	157	176	177	63	52
IVN 7	36	36	41	40	45	46	32	41
IVN 8	64	53	51	58	70	76	71	58
Aspecifiek 45							55	70
Aspecifiek 54							323	352
Jeugdzorg IVN 8	28	22	23	25	23	21	21	23
Drenthe contract	108	68	66	54	70	71	70	76
Landelijke producten	2	1	1	1	5	6	6	4
Individuele contracten	2	1	3	2	3	2	1	2
Jeugdwet	50	57	58	49	55	60	57	46
Totaal	933	873	859	856	941	971	889	874

Op het gebied van jeugd zien we dat het aantal indicaties zich in bandbreedte beweegt van de afgelopen kwartalen. Tussen de circa 850 en 970 indicaties.

Vanaf de nieuwe aanbesteding (Q2) kunnen ook aspecifieke producten geïndiceerd worden. Doel van deze nieuwe producten is het bewerkstelligen van flexibiliteit en maatwerk door de zorgaanbieders, minder administratieve lasten, een betere kostenbeheersing en zo mogelijk kostenreductie. De stijging die bij de aspecifieke producten te zien is, is de verklarende factor voor de daling bij de interventieniveaus 4,5 en 6. Immers het aantal indicaties blijft zich tussen de eerder genoemde bandbreedte bewegen.

In -en uitstroom 1e tm 3e kwartaal 2020 Aantallen bijstandsuitkeringen per maand	Beginstand	Instroom	Uitstroom	Eindstand	Gemiddeld
Januari	485	12	13	484	485
Februari	484	12	24	472	478
Maart	472	28	16	484	478
April	484	12	12	484	484
Mei	484	14	6	492	488
Juni	492	18	20	490	491
Juli	490	16	8	498	494
Augustus	498	15	19	494	496
September	494	16	19	491	493

Kijkend naar het aantal bijstandsgerechtigden, zien we dat deze ondanks de coronacrisis vrijwel gelijk is gebleven. De gemeente Midden-Drenthe kent veel seizoenswerk, werkgevers

hebben gebruik gemaakt van de NOW regeling en jongeren die werkloos raken, vinden snel weer een baan of kiezen ervoor om weer naar school te gaan. In maart is een duidelijke daling te zien van het aantal uitkeringsgerechtigden. Deze uitstroom is grotendeels te verklaren door enerzijds het feit dat uitkeringsgerechtigden een baan hebben gevonden en anderzijds vanwege het feit dat relatief veel uitkeringsgerechtigden zijn verhuisd naar een andere gemeente. Ook stromen mensen uit doordat ze de AOW gerechtigde leeftijd bereiken, weer naar school gaan of een relatie krijgen waardoor ze geen recht meer hebben op een uitkering. Tussen maart en september 2020 is een stijging te zien in het aantal uitkeringsgerechtigden. Deze stijging kent ook uiteenlopende oorzaken en is niet uitsluitend toe te schrijven aan de consequenties van de coronacrisis.

Financiën

In dit onderdeel is een prognose op basis van de uitgaven over de eerste drie kwartalen van 2020 opgenomen. De cijfers uit de vorige monitor (over het eerste halfjaar van 2020) zijn opgenomen in de najaarsnota en zijn verwerkt in een begrotingswijziging.

De voorliggende prognose is ter informatie en leidt niet tot een bijstelling van de begroting.

In de bijlage zijn ter illustratie de totale uitgaven jeugdhulp per interventieniveau opgenomen. Deze cijfers zijn een momentopname van eind oktober 2020.

Totaal

Sociaal domein	Begroting 2020	Prognose 2020 (NJN)	Q3	saldo 2020
Totaal Wmo HH	3.568.000	3.833.000	3.553.000	-280.000
Totaal Wmo BEG	4.013.000	4.097.000	4.310.000	213.000
Totaal Jeugd	8.770.000	9.055.000	8.874.000	-181.000
Totaal P-wet	1.099.000	1.057.000	1.057.000	-
Totaal Sociaal domein	17.450.000	18.042.000	17.794.000	-248.000
Proportioneel verrekenen 2019				-112.000
Totaal Saldo				-360.000

Bij de najaarsnota 2020 is op basis van de jaarrekening 2019 en de cijfers over het eerste halfjaar de begroting aangepast. Op basis van een prognose over de eerste 3 kwartalen van 2020 lijkt de vermoede groei van met name Wmo hulp bij het huishouden niet door te zetten. De toen geconstateerde daling in de jeugdhulp lijkt wel door te zetten. Ook landelijk doet zich dit voor. Een duidelijke verklaring hiervoor is nog niet te geven. Voor beide gevallen moet nog blijken of dit samenhangt met de corona crisis. Per saldo lijkt er nu sprake van een verwacht 'voordeel' van € 250.000.

Daarnaast is sprake van een voordeel (€ 112.000) op basis van een afrekening over 2019. Dit proces duurt soms lang omdat hierover – soms tot op cliënt niveau – overeenstemming met de zorgaanbieder bereikt moet worden.

In de tabellen hieronder wordt de prognose per beleidsveld in beeld gebracht.

Wat betreft de Participatiewet is in de najaarsnota ten onrechte niet vermeld dat de bijdrage aan Stark met € 42.000 is verlaagd. Dit is wel meegenomen in de begrotingswijziging.

Wmo HH

Wmo	Begroting 2020	Prognose 2020 (NJN)		saldo 2020
Wmo HH ZIN	3.575.000	3.944.000	3.672.000	-272.000
Wmo HH PGB	215.000	122.000	112.000	-10.000
Wmo HH overige kosten	128.000	117.000	119.000	2.000
Wmo eigen bijdrage	-350.000	-350.000	-350.000	-
Totaal Wmo HH	3.568.000	3.833.000	3.553.000	-280.000

Wmo BEG

Wmo	Begroting 2020	Prognose 2020 (NJN)	Q3	saldo 2020
Wmo BEG ZIN	2.306.000	2.323.000	2.441.000	118.000
Wmo BEG PGB	438.000	535.000	630.000	95.000
Wmo BEG / Wtcg	200.000	170.000	170.000	-
Wmo Voorzieningen	1.069.000	1.069.000	1.069.000	-
Totaal Wmo BEG	4.013.000	4.097.000	4.310.000	213.000

De uitgaven aan voorzieningen komen op jaarbasis rond de € 1 miljoen uit. Dit is inclusief een vordering (€ 90.000) die is voldaan aan HMC. HMC is failliet verklaard en is in juni 2020 overgenomen door Kersten hulpmiddelenspecialist.

De verklaring voor de stijging van de kosten voor de WMO begeleiding is tweeledig.

1. de tarieven zijn per 1 januari en vanwege de nieuwe aanbesteding verhoogd;
2. het aantal klanten en daarmee het aantal actuele producten is gestegen.

Jeugd

Jeugd	Begroting 2020	Prognose 2020 (NIN)	Q3	saldo 2020
Jeugd ZIN	7.814.000	8.134.000	7.936.000	-198.000
Jeugd PGB	454.000	426.000	443.000	17.000
Jeugd overige kosten	502.000	495.000	495.000	-
Totaal Jeugd	8.770.000	9.055.000	8.874.000	-181.000

De in de monitor over het eerste halfjaar geconstateerde daling in de jeugdhulp lijkt door te zetten. Dit is een landelijke trend. We hebben (nog) geen analyse beschikbaar voor deze ontwikkeling.

Participatie

Participatiewet	Begroting 2020	Prognose 2020 (NIN)	Q3	saldo 2020
P-wet - Stark	395.000	353.000	353.000	-
P-wet - re-integratie	704.000	704.000	704.000	-
Totaal P-wet	1.099.000	1.057.000	1.057.000	-

Voor de GR Stark is naar verwachting sprake van een – ten opzichte van de begroting – positief resultaat over 2020. Dit betekent een lagere gemeentelijke bijdrage voor 2020. Oorzaken hiervan zijn voornamelijk een hogere rijksbijdrage (meicirculaire 2020) en de (meer dan toereikende) compensatie van coronakosten.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2020 door de GR Stark zal blijken wat de omvang van het positieve resultaat is en wat dit voor de deelnemende gemeenten betekent.

Op dit moment is daarom nog geen voordeel opgenomen in deze monitor.

Bijlage

Uitgaven jeugdhulp per interventieniveau tot 27-10-2020

Uitgaven jeugdhulp per interventie niveau	Totaal
IV4	€ 83.513
IV5	€ 1.367.857
IV6	€ 1.395.582
IV7	€ 369.566
IV8	€ 2.064.508
Landelijk	€ 189.106
Eindtotaal	€ 5.470.132